

Οι Υπηρεσίες Υγείας σε Περιβάλλον Κρίσης

Στέλιος Δημητρακόπουλος
Υποδιοικητής 7^{ης} Υγειονομικής Περιφέρειας Κρήτης

«Αποτελέσματα συνοδευτικών δράσεων ψυχοκοινωνικής στήριξης των ωφελούμενων
ΤΕΒΑ και συζήτηση προτάσεων για ανάπτυξη καλών πρακτικών»
24/1/2017, Ηράκλειο

1

Το περιβάλλον κρίσης

2

Υπηρεσίες Υγείας και Δείκτες Υγείας

3

Προκλήσεις σε ένα περιβάλλον κρίσης

4

Αναγκαίες Μεταρρυθμίσεις

1

Το περιβάλλον κρίσης

2

Υπηρεσίες Υγείας και Δείκτες Υγείας

3

Προκλήσεις σε ένα περιβάλλον κρίσης

4

Αναγκαίες Μεταρρυθμίσεις

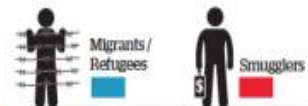

Το περιβάλλον κρίσης

- Δραστική **μείωση του ΑΕΠ** μετά το 2009
- Μείωση της αγοραστικής δύναμης των πολιτών
- Υψηλά ποσοστά **ανεργίας – μακροχρόνια ανέργων**
- **Επισφαλής εργασία**
- Υψηλά ποσοστά **εξάρτησης των ηλικιωμένων σε σχέση με τον πληθυσμό σε ηλικία εργασίας**
- Πίεση στο σύστημα **κοινωνικής προστασίας**
- Από το 2009, η **οικονομική κρίση** έχει επηρεάσει την κατάσταση υγείας του πληθυσμού.
 - Αύξηση της παιδικής θνησιμότητας
 - Αύξηση των αυτοκτονιών, ανθρωποκτονιών – ενδοοικογενειακή βία
 - Κοινωνικός αποκλεισμός – ψυχικές διαταραχές
- Αυξημένες **προσφυγικές ροές**

REFUGEE CRISIS 2015 THE FACTS

EMERGENCY RELOCATION MECHANISM

160.000

Agreed by EU Member States

92.256

Places allocated

61.744

Allocation Pending

4.207

Made Available

Have Been Relocated

82

Greece

190

Italy

I am not at all satisfied with the pace of relocations at the moment. At this rate it will take until 2101 to relocate 160,000 people

Jean-Claude Juncker
President of the European Commission
Valletta Summit, 13 Nov 15

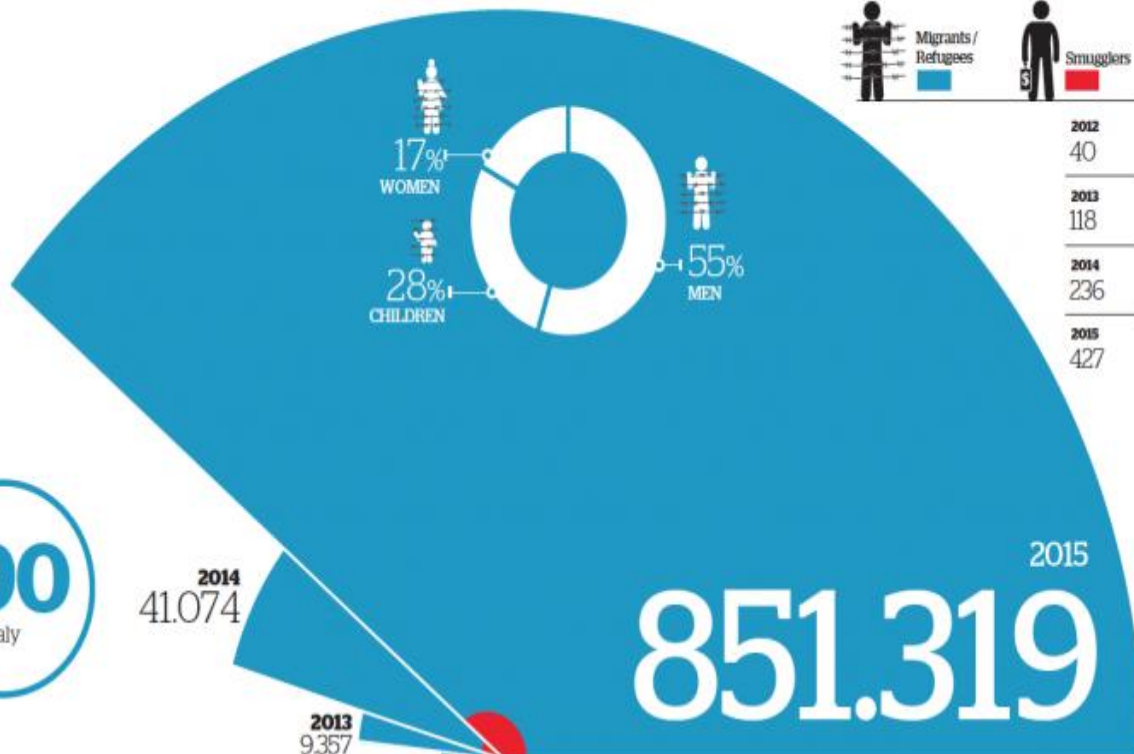
SEARCH & RESCUE 2015

2.931 Search and Rescue Incidents

103.372

Refugees and Migrants have been rescued by the Greek Coast Guard in the Eastern Aegean.

851.319

COUNTRIES OF ORIGIN

SYRIA
57%

AFGANISTAN
24%

IRAQ
9%

SOMALIA
1%

PAKISTAN
3%

OTHERS
6%

1

Το περιβάλλον κρίσης

2

Υπηρεσίες Υγείας και Δείκτες Υγείας

3

Προκλήσεις σε ένα περιβάλλον κρίσης

4

Αναγκαίες Μεταρρυθμίσεις

Υπηρεσίες Υγείας και Δείκτες Υγείας

- Από το 2009, ο συνολικός **δείκτης γονιμότητας** (fertility rate) στην Ελλάδα (1.34 το 2012) έχει μειωθεί κατά 18% από αυτό της περιφέρειας και προσεγγίζει τα χαμηλότερα επίπεδα.

- **Αύξηση του προσδόκιμου ζωής**

- **Μετασχηματισμός της δομής του πληθυσμού**

Το 2011:

- Η ηλικιακή ομάδα (0–14 years) αποτελούσε μόνο το 14.4%
- Η ηλικιακή ομάδα (65+ years) το 19.5%, παρουσιάζοντας μία αύξηση σχεδόν τριών (3) ποσοστιαίων μονάδων από το 2000
- Τα υψηλά επίπεδα μετανάστευσης έχουν συμβάλει σε μία μείωση του συνολικού πληθυσμού

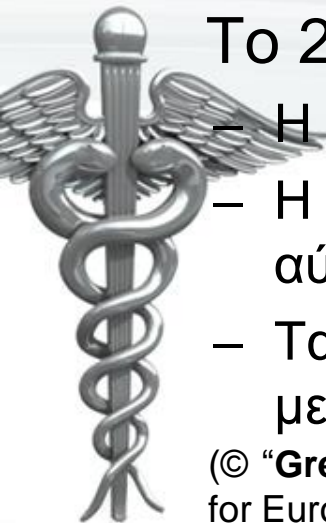

Fig. 1. Total fertility rate, Greece, WHO European Region and EU15, 1980–2012

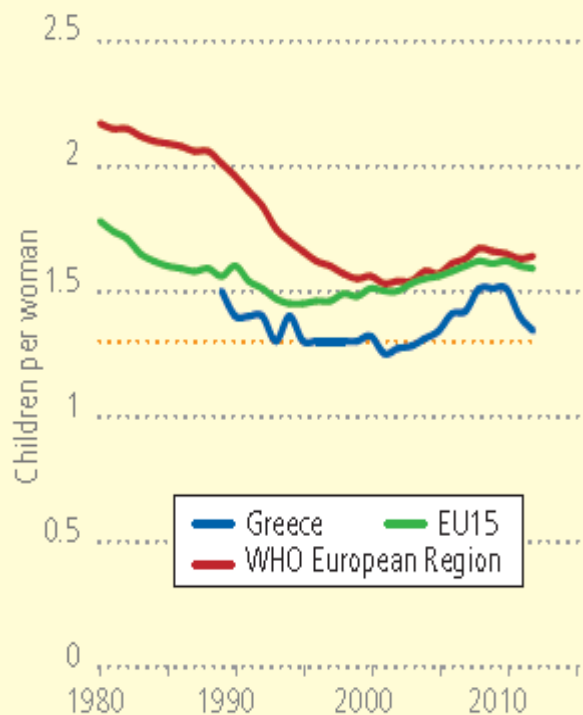

Fig. 3. Percentage of population aged 0–14 years, Greece, WHO European Region and EU15, 1980–2011

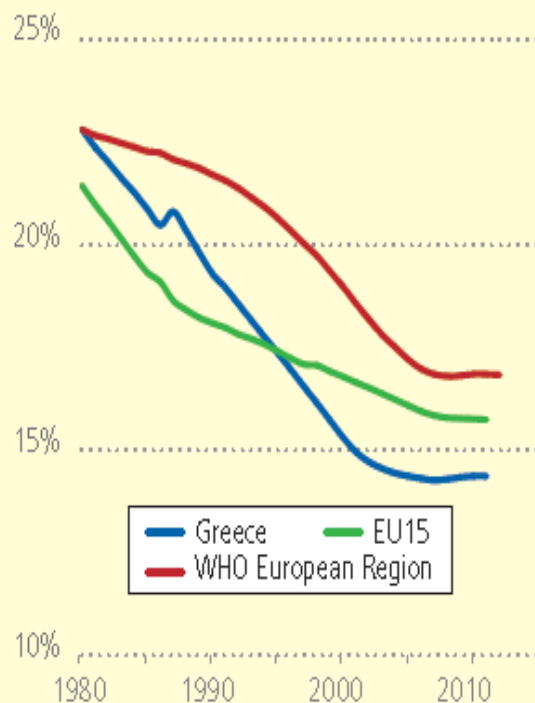
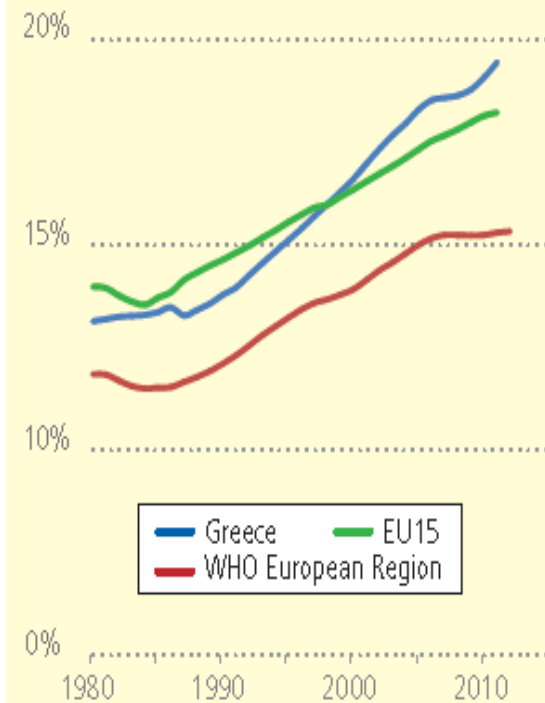

Fig. 4. Percentage of population aged 65+ years, Greece, WHO European Region and EU15, 1980–2011

Κατάσταση Υγείας Πληθυσμού

- Ιστορικά, η κατάσταση της υγείας του Ελληνικού Πληθυσμού ήταν ανάμεσα στις καλύτερες στην ευρωπαϊκή περιοχή.
- Η βελτίωση της κατάστασης υγείας, μετρούμενη σε όρους προσδόκιμου ζωής και θνησιμότητας, συνεχίζεται αλλά με μικρότερο ρυθμό από το μέσο ευρωπαϊκό όρο (EU15).
- **Προσδόκιμο ζωής:** άνδρες - **79 έτη**, γυναίκες – **83 έτη**
- **Η Ικανοποίηση από τη ζωή** (δείκτης υποκειμενικής ευημερίας) είναι χαμηλότερος στην Ελλάδα από το μέσο όρο της περιφέρειας και το μέσο ευρωπαϊκό όρο (EU15).

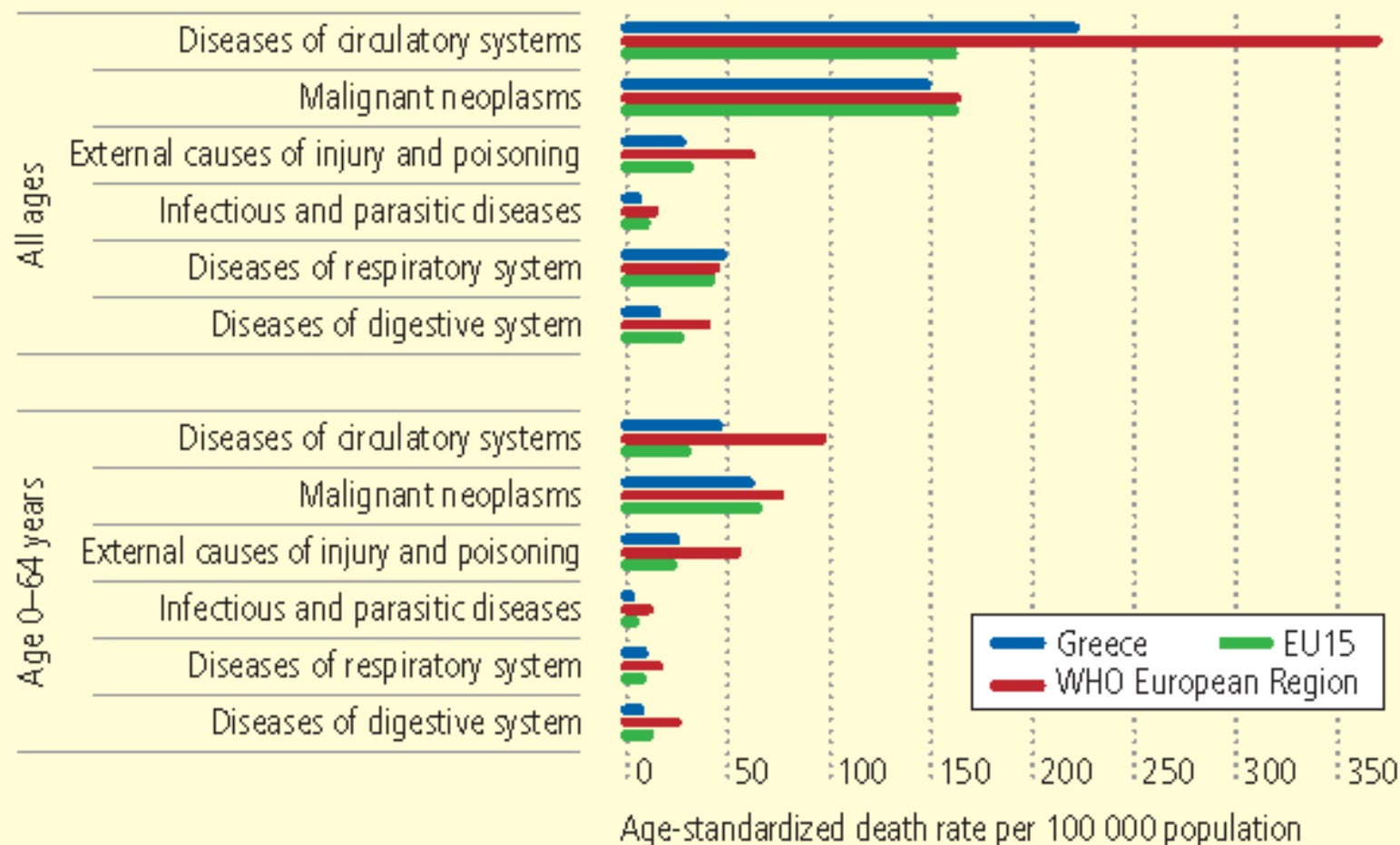

Κατάσταση Υγείας Πληθυσμού (2)

- Μικρή βελτίωση της θνησιμότητας από ασθένειες του **κυκλοφορικού συστήματος** και από **κακοήθη νεοπλασμάτα** (καρκίνοι)
- Αύξηση της θνησιμότητας από ασθένειες του **αναπνευστικού συστήματος**, που αντανακλά το υψηλό ποσοστό των καθημερινών καπνιστών
- Μείωση των ήδη χαμηλών ποσοστών θνησιμότητας από **μεταδοτικές ασθένειες, τραυματισμούς και δηλητηριάσεις**
- Γρήγορη αύξηση των ποσοστών **HIV και AIDS** τα τελευταία χρόνια
- Υψηλό ποσοστό θνησιμότητας από **οδικές συγκρούσεις** (το υψηλότερο στην ΕΕ)
- Υψηλή πρώιμη θνησιμότητα από **καρδιαγγειακές ασθένειες**
- **Υψηλή εμβολιαστική κάλυψη**

Fig. 14. Mortality profile from main causes of death, age-standardized death rate per 100 000 population, Greece, WHO European Region and EU15, 2011 or latest available year

(© “Greece, Profile of Health and Well-being”, World Health Organization 2016, Regional Office for Europe)

Παράγοντες κινδύνου

- Κατανάλωση αλκοόλ
- Κάπνισμα
 - Μεταξύ ανδρών ηλικίας 25–44, το **63.2% είναι καπνιστές.**
- Διατροφή, κατανάλωση μακροθρεπτικών και παχυσαρκία
 - Ο ΠΟΥ εκτιμά ότι το 2014, το 66% των ανδρών και το 55% των γυναικών στην Ελλάδα είναι υπέρβαροι ($\Delta\text{ΜΣ} \geq 25$), με αύξηση κατά 2% από το 2010 και για τα δύο φύλα
- Θνησιμότητα από οδικές συγκρούσεις
 - Υψηλότερο ποσοστό στην ΕΕ

1

Το περιβάλλον κρίσης

2

Υπηρεσίες Υγείας και Δείκτες Υγείας

3

Προκλήσεις σε ένα περιβάλλον κρίσης

4

Αναγκαίες Μεταρρυθμίσεις

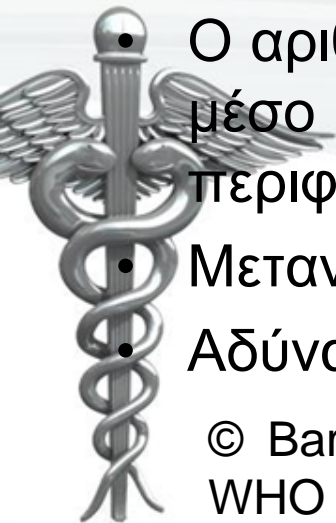
Ένα σύστημα υγείας σε περιβάλλον κρίσης

- Αυξημένοι **παράγοντες κινδύνου** για την υγεία του πληθυσμού
- Αύξηση της **ζήτησης δημοσίων υπηρεσιών υγείας**
- **Έλλειψη (χρηματικών) πόρων**
- **Μετανάστευση** επαγγελματιών υγείας
- Μείωση της **ποιότητας** των παρεχομένων υπηρεσιών
- Ανεπαρκής διοικητικός έλεγχος

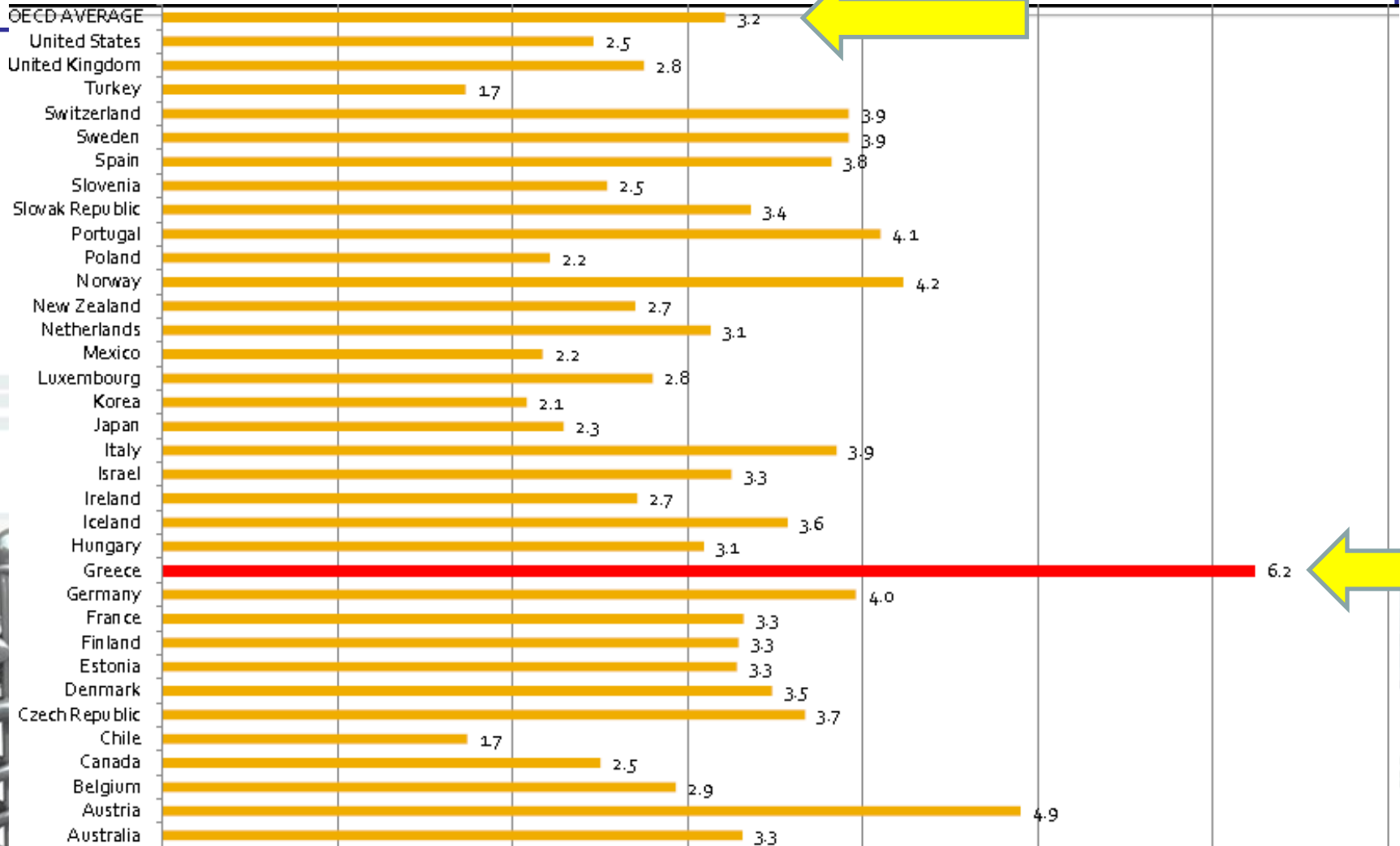

Ένα σύστημα υγείας σε περιβάλλον κρίσης στην Ελλάδα

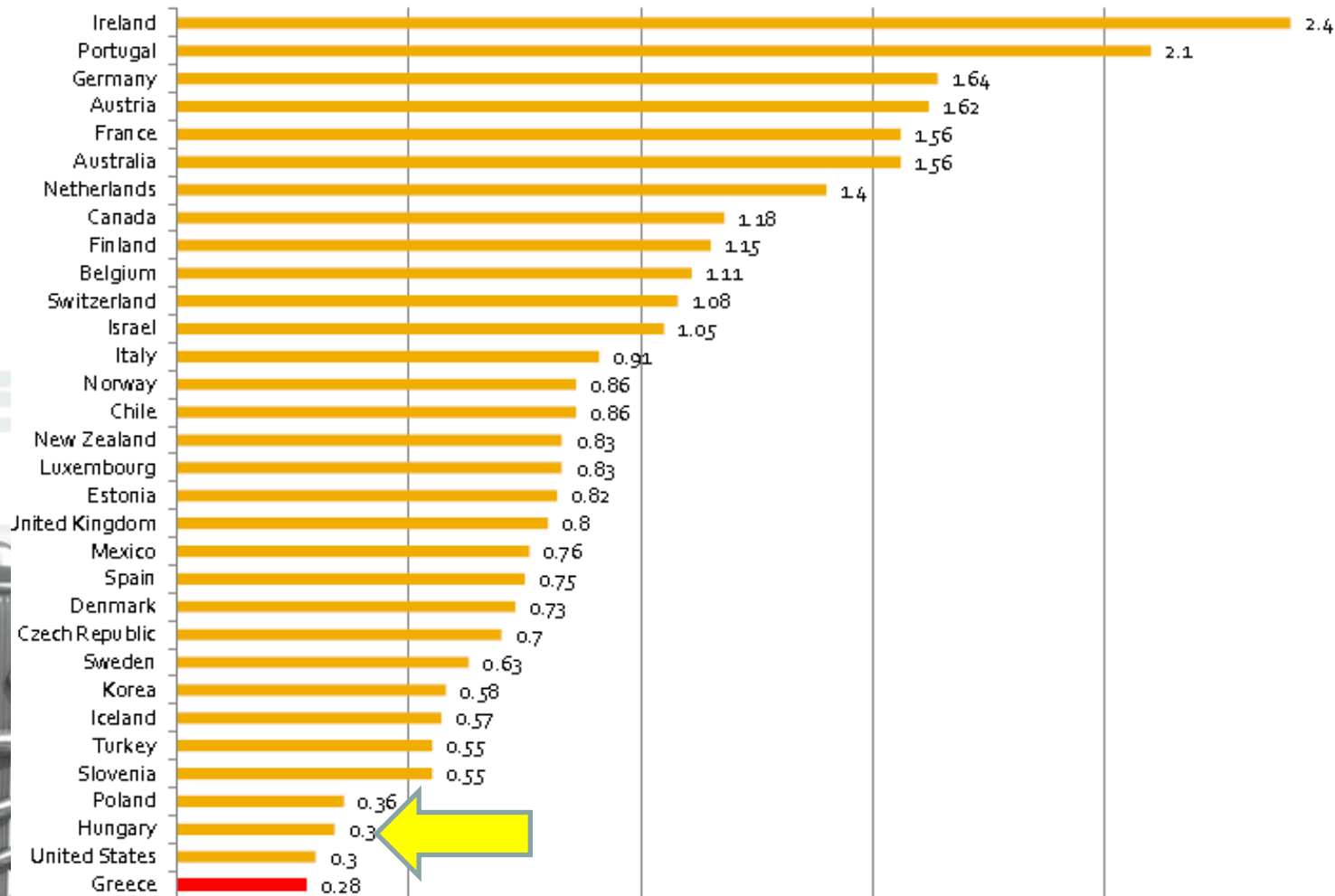
- Προσανατολισμένο στη **θεραπεία** και όχι στην **πρόληψη**
- Ανυπαρξία συστήματος **παραπομπών**
- Υποανάπτυκτο δίκτυο των υπηρεσιών **δημόσιας** υγείας
- Υψηλή πυκνότητα ιατρών, χαμηλή **πυκνότητα νοσηλευτών** and **υψηλά ποσοστά νοσηλείας**
- Η ιδιωτική δαπάνη για την υγεία (**out-of-pocket expenditure**) είναι υψηλή → **υγειονομικές ανισότητες**
- Ο αριθμός των **νοσοκομειακών κλινών** είναι 5% κάτω από το μέσο όρο της EU15 και 27% μικρότερος από το μέσο όρο της περιφέρειας.
- Μετανάστευση (**Brain drain**) νέων επιστημόνων
- Αδύναμη & κατακερματισμένη **Πρωτοβάθμια Φροντίδα Υγείας**

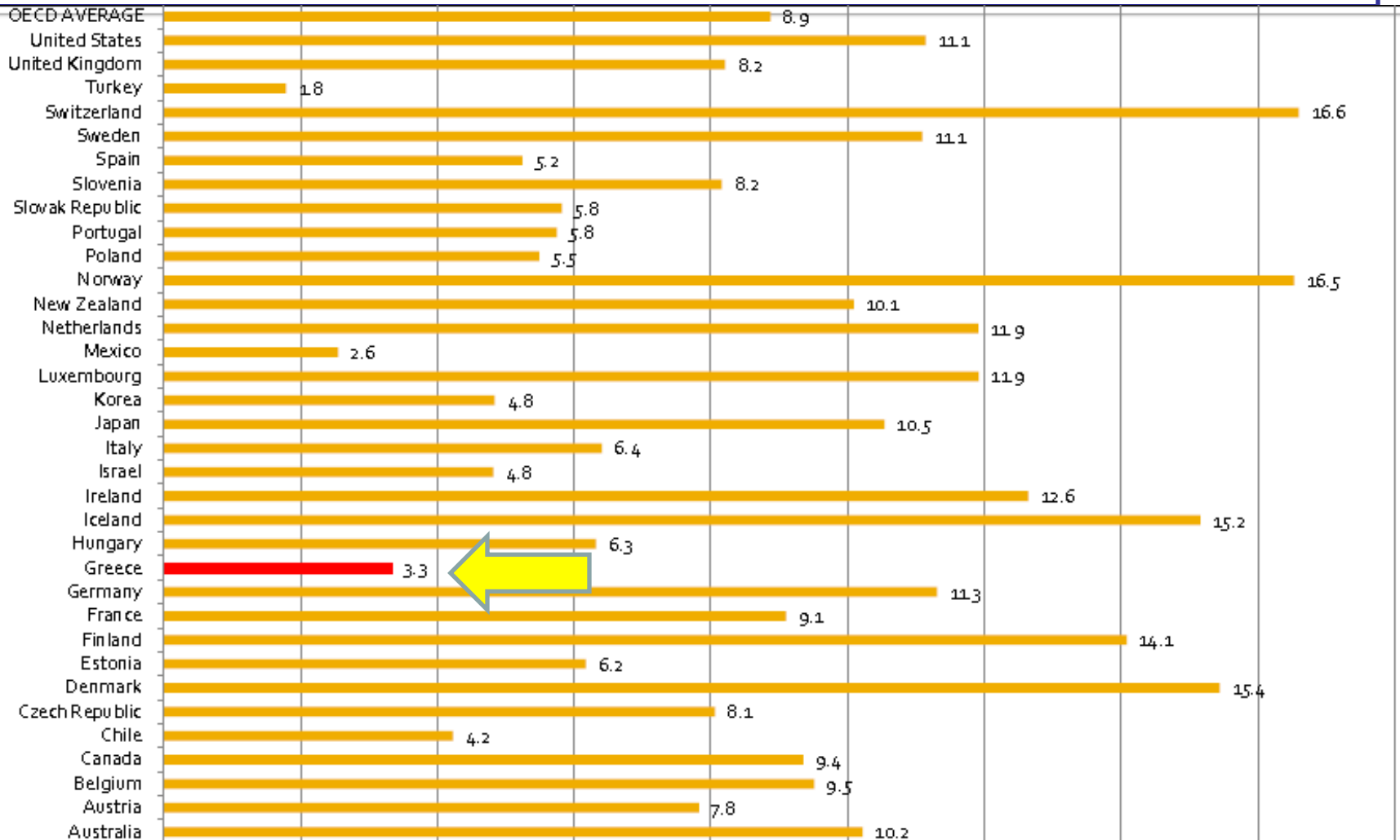
Ιατροί ανά 1.000 άτομα (2012)

Γενικοί Ιατροί ανά 1.000 άτομα (2012)

Νοσηλευτές ανά 1.000 άτομα (2012)

1

Το περιβάλλον κρίσης

2

Υπηρεσίες Υγείας και Δείκτες Υγείας

3

Προκλήσεις σε ένα περιβάλλον κρίσης

4

Αναγκαίες Μεταρρυθμίσεις

Στόχος μεταρρυθμίσεων

- **Βιώσιμο σύστημα υγείας** = αξιόπιστη πρόσβαση σε ανθρώπινους και αναλώσιμους πόρους
- Διοίκηση βάση στόχων
- Διευκόλυνση της **επένδυσης σε υποδομές** βάσει πραγματικών αναγκών
- Διευκόλυνση της **έρευνας**
- Παροχή υπηρεσιών υγείας **στοχευμένες** στις ανάγκες του πληθυσμού
- **Καθολικότητα, ισότητα και ποιότητα στη φροντίδα**
 - Προσβάσιμο και ποιοτικό Δημόσιο Σύστημα Υγείας

Αναγκαίες μεταρρυθμίσεις

- **Καθολική υγειονομική κάλυψη πληθυσμού** (2016) – εξαίρεση οικονομικά αδύναμων από τη συμμετοχή στην παροχή υγειονομικών υπηρεσιών
- Ανάπτυξη υπηρεσιών **πρωτοβάθμιας φροντίδας υγείας** → **Αλλαγή παραδείγματος στην Υγεία**
- Εδραίωση θεσμού οικογενειακού γιατρού ή γενικού γιατρού
- Ανάπτυξη του δικτύου υπηρεσιών **ψυχικής υγείας** – **Ολοκλήρωση Ψυχιατρικής μεταρρύθμισης**
- Προαγωγή-αγωγή υγείας – **πρόληψη**
- Διαρκής παρακολούθηση επιπέδων και δεικτών υγείας

Αναγκαίες μεταρρυθμίσεις (2)

- **Αξιολόγηση τεχνολογίας**
- **Συνεργασία** φορέων – πολιτών
- Σύγχρονοι **οργανισμοί φορέων** υγείας
- **Δια βίου εκπαίδευση** προσωπικού
- **Έλεγχος και αξιολόγηση** παραγόμενου έργου
- **Βελτίωση της Διοίκησης του ΕΣΥ**
 - Δημόσια λογοδοσία, Κοινωνικός Έλεγχος, Σεβασμός των δικαιωμάτων και της αξιοπρέπειας των εργαζομένων και κυρίως των ασθενών

Αναγκαίες μεταρρυθμίσεις (3)

- Μεταρρύθμιση του **Συστήματος Προμηθειών** -

Το ερώτημα είναι: με ποιο πολιτικό σχέδιο, με τι στόχο, με ποιο κοινωνικό πρόσημο, με ποιες προτεραιότητες, με ποιους πόρους, με τι χρονοδιάγραμμα;

- **Βιώσιμη χρηματοδότηση**

